

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn דף ס"ו of בבא בתרא.
Some of the topics we will learn about include:

תלוש ולבסוף חברו

Whether utensils that were first formed and then attached to the ground are still classified as utensils, or are considered real property?

This may be relevant regarding the following Halachos:

1.

מים שאובין

פוסלין את המקוה

Water that was collected in a vessel is disqualified for use in a מקוה.

A

תלוש
ולבסוף חברו

מים שאובין
פוסלין את המקוה

B

2.

כוורת דבורים

Whether a beehive is considered real property, regarding its susceptibility to טומאה and the מלאכה of תולש on Shabbos?

3.

הכשר זרעים

The process whereby produce becomes susceptible to טומאה when it comes in contact with liquid, IF the owner needed the liquid for some purpose;

4.

עישור נכסים

Daughters are entitled to a portion of their father's estate as a dowry.

B

כוורת דבורים

הכשר זרעים

עישור נכסים

1 So let's review...

The Gemara on ס"ה דף cited a ברייתא:

צינור שחקקו ולבסוף קבעו
פוסל את המקוה

If one hollowed out a pipe and then attached it to the ground, it is still considered a utensil and water brought through it would disqualify the מקוה. However,

קבעו ולבסוף חקקו
אינו פוסל את המקוה

If he first attached it and only then hollowed it out it is not considered a utensil, and its water would not disqualify the מקוה.

The Gemara asks

מני

לא רבי אליעזר

ולא רבנן

This ברייתא reflects neither the opinion of רבי אליעזר nor that of the רבנן of the following ברייתא:

דף של נחתומין
שקבעו בכותל

A wide board used by bakers to display the bread available for sale that is attached to the wall;

רבי אליעזר מטהר

וחכמים מטמאין

רבי אליעזר says it is not susceptible to טומאה, because it is not considered a utensil. It's considered real property, because it's attached.

While the חכמים maintain it is susceptible to טומאה, because it is considered a utensil.

The Gemara points out, as the Rashbam explains,

לא קמפליגו בין תקנו ולבסוף קבעו
ובין קבעו ולבסוף תקנו

Neither רבי אליעזר nor the רבנן differentiate whether the board was formed into a utensil before or after it was attached.

Whereas the earlier ברייתא regarding צנור does differentiate, as follows;

צינור שחקקו ולבסוף קבעו

פוסל את המקוה

קבעו ולבסוף חקקו

אינו פוסל את המקוה

If so, the ברייתא does not reflect either opinion?

אי רבי אליעזר

אפילו חקקו ולבסוף קבעו

According to רבי אליעזר, even if the pipe was first formed into a utensil and then attached to the ground it is also not susceptible to טומאה and should therefore be פוסל את המקוה?

אי רבנן

אפילו קבעו ולבסוף חקקו נמי

According to the רבנן, even if it was first attached to the ground and then formed into a utensil, it IS susceptible to טומאה, and should be פוסל את המקוה?

1

ברייתא

צינור שחקקו ולבסוף קבעו
פוסל את המקוה

If one hollowed out a pipe and then attached it to the ground, it is still considered a utensil and water brought through it would disqualify the מקוה.

קבעו ולבסוף חקקו
אינו פוסל את המקוה

If he first attached it and only then hollowed it out it is not considered a utensil, and its water would not disqualify the מקוה.

מני

לא רבי אליעזר – ולא רבנן

?

ברייתא

דף של נחתומין
שקבעו בכותל

A wide board used by bakers to display the bread available for sale that is attached to the wall;

חכמים

מטמאין

Because it is considered a utensil.

רבי אליעזר

מטהר

Because it is considered real property, because it is attached.

לא קמפליגו בין תקנו ולבסוף קבעו
ובין קבעו ולבסוף תקנו

Neither רבי אליעזר nor the רבנן differentiate whether the board was formed into a utensil before or after it was attached.

Whereas the earlier ברייתא does differentiate;

צינור שחקקו ולבסוף קבעו – פוסל את המקוה
קבעו ולבסוף חקקו – אינו פוסל את המקוה

אי רבנן

אפילו קבעו
ולבסוף חקקו נמי

Even if it was first attached to the ground and then formed into a utensil, it is susceptible to טומאה, and should be פוסל את המקוה?

אי רבי אליעזר

אפילו חקקו
ולבסוף קבעו

Even if the pipe was first formed into a utensil and then attached to the ground it is also not susceptible to טומאה and should therefore be פוסל את המקוה?

2 At first, the Gemara answers רבי אליעזר היא
 The צנור of ברייתא reflects the opinion of רבי אליעזר, who differentiates as follows:
 Regarding צנור
 צינור שחקקו ולבסוף קבעו
 פוסל את המקוה
 Because ordinarily, a utensil that was formed and then attached, is still considered a utensil and susceptible to טומאה;
 However, regarding דף של נחתומין
 רבי אליעזר מטהר
 אפילו תקנו ולבסוף קבעו
 Because
 שאני פשוטי כלי עץ
 דטומאה דרבנן
 A wooden board is a פשוטי כלי עץ
 A wooden utensil without a receptacle, which is only susceptible to מדרבנן;
 And רבי אליעזר holds that the רבנן were lenient where it was subsequently attached to the ground.

2

רבי אליעזר היא
 The רבי אליעזר of ברייתא reflects the opinion of רבי אליעזר, who differentiates as follows:

<p><i>Regarding צנור</i> רבי אליעזר מטהר אפילו תקנו ולבסוף קבעו <i>Because</i> שאני פשוטי כלי עץ דטומאה דרבנן <i>A wooden board is a פשוטי כלי עץ - which is only susceptible to מדרבנן;</i> And the רבנן were lenient where it was subsequently attached to the ground.</p>	<p><i>Regarding דף של נחתומין</i> צינור שחקקו ולבסוף קבעו פוסל את המקוה <i>Because ordinarily,</i> a utensil that was formed and then attached, is still considered a utensil and susceptible to טומאה;</p>
--	--

3 However, the Gemara points out, מכלל דשאיבה דאורייתא This explanation implies that drawn water invalidates a מקוה even מדאורייתא. However, הא קיימא לן דרבנן Once a מקוה is filled with forty סאה, adding drawn water only invalidates the מקוה מדרבנן, and so an attached pipe should not disqualify the מקוה? Furthermore, האמר רבי יוסי בן רבי חנינא בדף של מתכת מחלוקת We know that the מחלוקת pertains to a metal baker's board, and metal is susceptible to מדאורייתא even without a receptacle?

Therefore, the Gemara explains רבנן היא The צנור of ברייתא reflects the opinion of the חכמים, and they differentiate as follows: Regarding דף של נחתומין חכמים מטמאין אפילו קבעו ולבסוף תקנו Because, as the Rashbam explains, since it is a question of אורייתא, טומאה דאורייתא it is attached, is still considered a utensil and susceptible to טומאה.

However, regarding צנור, קבעו ולבסוף חקקו אינו פוסל את המקוה Since it is only a question of דרבנן, the רבנן were lenient and it would not invalidate the מקוה. Nevertheless, חקקו ולבסוף קבעו פוסל את המקוה If the pipe was formed before it was attached, it does invalidate the מקוה, because איכא תורת כלי עליו בתלוש Once it was a utensil and susceptible to טומאה, the רבנן did not change its status.

=====

3 **מכלל דשאיבה דאורייתא**
This explanation implies that drawn water invalidates a מקוה even מדאורייתא.

?

הא קיימא לן דרבנן
Once a מקוה is filled with forty סאה, adding drawn water only invalidates the מקוה מדרבנן, and so an attached pipe should not disqualify the מקוה?

Furthermore,

האמר רבי יוסי בן רבי חנינא בדף של מתכת מחלוקת
We know that the מחלוקת pertains to a metal baker's board, and metal is susceptible to מדאורייתא even without a receptacle?

▼

רבנן היא
The תכמים of ברייתא reflects the opinion of the חכמים, and they differentiate as follows:

<p><i>However, regarding צנור,</i> קבעו ולבסוף חקקו אינו פוסל את המקוה <i>Since it is only a question of דרבנן, the רבנן were lenient and it would not invalidate the מקוה.</i></p> <p><i>Nevertheless,</i> חקקו ולבסוף קבעו פוסל את המקוה <i>If the pipe was formed before it was attached, it does invalidate the מקוה, because איכא תורת כלי עליו בתלוש</i> <i>Once it was a utensil and susceptible to טומאה, the רבנן did not change its status.</i></p>	<p><i>Regarding נחתומין,</i> חכמים מטמאין אפילו קבעו ולבסוף תקנו <i>Because, as the Rashbam explains, since it is a question of אורייתא, טומאה דאורייתא it is attached, is still considered a utensil and susceptible to טומאה.</i></p>
--	--

4 The Gemara discusses another application of this מחלוקת: מכשירין discusses the process whereby produce becomes susceptible to טומאה when it comes into contact with liquid, but only IF the owner wanted the liquid for some purpose. As the Mishnah there rules:

כל משקה שתחלתו לרצון
אע"פ שאין סופו לרצון
מכשיר

If the owner wanted the water, even if he did not want it to touch the produce, it is פירות מכשיר to become טמא.

However,

בעינן מחשבה לצורך דבר התלוש

He must want the water for something that is detached.

4 **הכשר**
The process whereby produce becomes susceptible to טומאה when it comes into contact with liquid, but only IF the owner wanted the liquid for some purpose.

**כל משקה שתחלתו לרצון
אע"פ שאין סופו לרצון
מכשיר**

If the owner wanted the water, even if he did not want it to touch the produce, it is מכשיר the פירות to become טמא.

However,

בעינן מחשבה לצורך דבר התלוש

He must want the water for something that is detached.

5 Now, the Gemara inquires:

מי גשמים שחשב עליהם
להדיח את האיצטרובלין
מהו לזרעים

If he wanted rainwater to wash the base section of the mill that is attached to the ground, is this considered **הכשר**? And as the Rashbam explains, this question pertains to both, **איצטרובלין** and **מכתשת קבועה**, an attached mortar, which are both **תלוש** and **ולבסוף חברו**

And the Gemara elaborates

אליבא דרבי אליעזר
דאמר כל המחובר לקרקע
הרי הוא כקרקע
לא תיבעי לך

According to **רבי אליעזר**, who rules that anything attached to the ground, whether an **איצטרוביל** or a **מכתשת קבועה**, is considered real property and included in a sale, it is certainly not considered **הכשר**.

However,
אליבא דרבנן
דאמרי אינו כקרקע
מאי

According to the **רבנן**, an **איצטרוביל** IS included in a sale, but a **מכתשת קבועה**, an attached mortar, is NOT included in a sale, since it is not considered real property. The Gemara inquires whether it is considered a utensil regarding **הכשר**, and the Rashbam explains the two sides of the question:

Perhaps
כל תלוש ולבסוף חברו
חשיב תלוש

Perhaps all utensils that were later attached are not considered real property; and therefore,
לא מכר המכתשת

The attached mortar is NOT included in the sale. Yet מכר את האיצטרוביל

The base of the mill IS included in the sale, because עיקר עשייתו לקביעות בקרקע טפי ממכתשת

It is intended for use with the house.

However, regarding **הכשר**,
אפילו חישב להדיח איצטרוביל
מכשיר את הזרעים

Planning to use the water to wash the **איצטרוביל** IS considered **הכשר**, since it is still considered a utensil.

5

**מי גשמים שחשב עליהם
להדיח את האיצטרובלין
מהו לזרעים**

*If he wanted rainwater to wash the base section of the mill that is attached to the ground, is this considered **הכשר**?*

*And as the Rashbam explains, this question pertains to both, **איצטרוביל** and **מכתשת קבועה**, an attached mortar, which are both - **תלוש** and **ולבסוף חברו***

**אליבא דרבי אליעזר
דאמר כל המחובר לקרקע
הרי הוא כקרקע
לא תיבעי לך**

*According to **רבי אליעזר**, who rules that anything attached to the ground, whether an **איצטרוביל** or a **מכתשת קבועה**, is considered real property and included in a sale, it is certainly not considered **הכשר**.*

**אליבא דרבנן
דאמרי אינו כקרקע
מאי**

*According to the **רבנן**, an **איצטרוביל** IS included in a sale, but a **מכתשת קבועה**, an attached mortar, is NOT included, since it is not considered real property.*

*The Gemara inquires whether it is considered a utensil regarding **כשר***

כל תלוש ולבסוף חברו – חשיב תלוש

Perhaps utensils that were later attached are not considered real property; Therefore, the attached mortar is not included in the sale.

Yet, the base of the mill is included, because it is intended for use with the house.

*However, regarding **כשר**,*

*אפילו חישב להדיח איצטרוביל – מכשיר את הזרעים
אצטרוביל
is considered **כשר**, since it is still considered a utensil.*

6 On the other hand, perhaps כל תלוש ולבסוף חברו חשיב מחובר Perhaps all utensils that were later attached ARE considered real property; and therefore, מכר את האיצטרוביל The base of the mill is included in the sale. Yet לא מכר המכתשת The attached mortar is NOT included in the sale, because מוכר בעין רעה מוכר One sells begrudgingly, but לגבי הכשר לקרקע משוי לה Attached utensils ARE considered real property, and so חישב להדיח איצטרוביל אינו מכשיר את הזרעים Planning to use the water to wash the איצטרוביל or the מכתשת is NOT considered הכשר, since they are not utensils.

The Gemara replies תיקו Leaving the matter unresolved.

The Gemara records an incident where רב נחמיה instructed רבה, כי אתיא הך איתתא לקמך אגבה עישור נכסי אפילו מאצטרובלי דריחיים When a woman comes to you to collect עישור נכסים, the portion of her father's estate that she is entitled to as a dowry, she may even take the איצטרוביל, because it is considered קרקע, real property.

6 *On the other hand, perhaps כל תלוש ולבסוף חברו – חשיב מחובר Perhaps utensils that were later attached are considered real property; and therefore, the base of the mill is included in the sale. Yet the attached mortar is not included in the sale, because מוכר בעין רעה מוכר.*

However regarding לגבי הכשר – כקרקע משוי לה Attached utensils are considered real property, and so planning to use the water to wash the איצטרוביל or the מכתשת is nt considered כשר, since they are not utensils.

תיקו

רב נחמיה instructed רב נחמיה,
**כי אתיא הך איתתא לקמך
 אגבה עישור נכסי
 אפילו מאצטרובלי דריחיים**

When a woman comes to you to collect עישור נכסים, the portion of her father's estate that she is entitled to as a dowry, she may even take the איצטרוביל, because it is considered קרקע, real property.